

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos
Tekijä-Författare-Author Salminen, Aija		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Selviydyinkö? Selviytymisen retorinen konstruointi parisuhdeväkivaltaa kokeneiden naisten elämäkertomuksissa		
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2002-12-20	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 134 s. + liitteet 18 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielmassani tarkastelen sitä, miten parisuhdeväkivaltaa kokeneet naiset käyttävät kulttuurisia kerronnan keinoja kertoessaan elämäkokemuksistaan ja selviytymisestään. Analysoin erityisesti sitä, miten parisuhdeväkivallasta selviytyminen voidaan ymmärtää vuorovaikutuksessa rakentuvana sosiaalisena konstruktiona.</p> <p>Tutkielmani aineisto koostuu 53 naisen omaelämäkerrallisesta selviytymiskertomuksesta. Aineistoni on poimittu n. 250 parisuhdeväkivallan kertomuksesta, jotka on kerätty Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan vuonna 1994 järjestämän kirjoituskilpailun avulla. Työssäni tarkastelen sosiologisessa tutkimuksessa varsin vähän käsiteltyä aihetta naisten selviytymisestä parisuhdeväkivallasta. Tutkielmani välillisenä tarkoituksena on tuottaa lisätietoa parisuhdeväkivallan seurausten merkityksestä naisille. Tutkielmani sijoittuu yhteiskuntatieteelliseen parisuhdeväkivallan tutkimukseen ja elämäkertatutkimukseen. Analysoin retorisenä narratiivisin keinoin ja Bahtinin dialogisuuden viitekehyksessä naisten keinoja kertoa itsestään ja selviytymisestään. Analyysini osoittaa miten selviytyminen voidaan retorisesti konstruoida elämäkertomuksissa.</p> <p>Työssäni painotan selviytymiskertomusten luonnetta kulttuurisina ja sosiaalisina konstruktiona. Selviytymisen koostamisen keskeiset piirteet tulevat esiin kielikuvissa, kerronnan dialogisuudessa ja minän retoriikassa. Niiden avulla kertojat voivat rakentaa kertomuksensa väkivaltaisesta parisuhteesta ja siitä irrottautumisesta selviytymiskertomukseksi. Keskeisin johtopäätökseni on, että selviytyminen voidaan koostaa käyttämällä hyväksi kerronnallisia etäännyttämisen ja lähentämisen strategioita. Kielikuvien avulla voidaan sekä etäännyttää väkivaltainen parisuhde että työstää omaa itseä. Dialoginen suhde puolestaan painottaa kertojan suhdetta lukijaan, kertomukseensa ja kertomuksen henkilöhahmoihin.</p> <p>Dialogisen kerronnan avulla kertoja pyrkii kertomaan kertomuksensa 'oikein'. Minän retorisen jaon avulla taas selviytyminen voidaan kertoa erottamalla mennyt elämä nykyisestä tai väkivaltainen parisuhde 'aidosta' minästä. Kerronnan keinoin suhdetta itseen, selviytymiseen ja elämään työstetään kertomishetken perspektiivistä, jolloin mennyt voidaan nostaa nykyisyyden ja tulevaisuuden kannalta merkitykselliseksi.</p> <p>Tutkielman keskeisiä lähteitä ovat Mihail Bahtinin (1991) ja Valentin Vološinovin (1990) teokset kielen dialogisuudesta, Matti Hyvärisen (1994, 1998) ja Katri Komulaisen (1998a, 1998b) tutkimukset elämäkertojen retorisesta tarkastelusta sekä Ilkka Armisen (1994) tutkimus ja Ken Plummerin (1995) teos kertomusten sosiologisesta tarkastelusta. Tärkeitä lähteitä ovat myös Marita Husson (1994, 1995, 1997) artikkelit sekä Ola W. Barnettin ja Alyce D. LaVioletten (1993) ja Catherine Kirkwoodin (1993) teokset parisuhdeväkivallasta.</p>		
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>naiset</p> <p>parisuhdeväkivalta</p> <p>selviytyminen</p> <p>elämäkertomus</p> <p>uusi retoriikka</p>		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
<p>Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information</p>		